

Program wychowawczy > Klasa III > Wartość XXX > Wartość spotkania z człowiekiem innej kultury i rasy

WARTOŚĆ XXX

Wartość spotkania z człowiekiem innej kultury i rasy

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój społeczny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność kontaktowania się z ludźmi

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Umiejętność nawiązania głębokiej relacji z człowiekiem innej kultury i rasy¹

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Status człowieka innej kultury i rasy dawniej i dziś.
- Konfrontacja ze światem różnych kultur pomaga docenić piękno i znaczenie własnego dziedzictwa.
- Budowanie bliskiej relacji z człowiekiem innej kultury i rasy.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Różnice kulturowe czy narodowościowe, które dzielą ludzi, mogą zostać przełamane przez postawę tolerancji i akceptacji.
- Poznanie nowych tradycji i nurtów w kulturze wystawia na próbę wierność własnym zasadom postępowania.
- Postawa tolerancji wobec odmiennych zwyczajów, zachowań czy sposobów myślenia nie oznacza ich bezkrytycznej akceptacji i naiwnego zachwytu.

¹ „Zrozumienie człowieka jest bardziej wyczerpujące, gdy widzi się go w kontekście kultury, poprzez język, historię i postawy przyjmowane wobec podstawowych faktów egzystencjalnych, takich jak narodziny, miłość, praca, śmierć. Osią każdej kultury jest postawa człowieka wobec największej tajemnicy: tajemnicy Boga. Kultury poszczególnych narodów są w istocie rzeczy różnymi odpowiedziami na pytanie o sens osobistej egzystencji: gdy to pytanie zostanie uchylone, kultura i życie moralne narodów ulegają rozkładowi”. CA 24

Program wychowawczy > Klasa III > Wartość XXX > Wartość spotkania z człowiekiem innej kultury i rasy

Zasady

- Uczę się odczytywać i wychodzić naprzeciw potrzebom obcokrajowca, z którym przebywam.
- Respektując odmienność kulturową, szanuję także własne przekonania, normy i zasady.
- Nie przechodzę obojętnie obok człowieka, który oczekuje mojej pomocy i zrozumienia.
- Umiem pozyskiwać z innych kultur to, co w nich najbardziej wartościowe.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Uprzedzenia historyczne lub osobiste nie mogą zdominować życzliwego odniesienia do człowieka.
- Spotkanie z człowiekiem zamieszkującym inne kontynenty może być ciekawym doświadczeniem poznawczym, poszerzającym horyzonty myślenia, wiedzę i kulturę osobistą.
- Znajomość własnej kultury pozwala na dzielenie się jej wartościami z ludźmi o innych tradycjach kulturowych².

Zasady

- Staram się nie oceniać drugiego człowieka wyłącznie na podstawie jego wyglądu zewnętrznego czy odmiennego sposobu zachowania.
- Uczę moje dziecko gościnności w podejmowaniu obcokrajowców.
- Nie stwarzam podziałów wobec ludzi o innych tradycjach kulturowych³.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Tylko dialog budowany w oparciu o zasadę równości obu stron, co do ich godności i wartości, może być autentyczną i ubogacającą wymianą dóbr.
- Nauczyciel powinien poszerzać swoją wiedzę o innych kulturach świata, czerpiąc z dobrych źródeł i fachowych opracowań.

² „Im większe jest czyjeś «dobro» kulturalne, tym bardziej musi być ono użyte – świadomie, czynnie, odpowiedzialnie i po chrześcijańsku – jako wartość «dla drugich»”, Jan Paweł II, *Dobro kulturalne każdego człowieka jest wartością dla innych*, w: tegoż, *Wiara i kultura*, dz. cyt., s. 135.

³ „Ponieważ wszyscy ludzie, obdarzeni rozumną duszą i stworzeni na obraz Boga, mają tę samą naturę i to samo pochodzenie, i odkupieni przez Chrystusa korzystają z tego samego powołania i przeznaczenia Bożego, powinna być uznawana podstawowa równość wszystkich”. KDK 29.

Program wychowawczy > Klasa III > Wartość XXX > Wartość spotkania z człowiekiem innej kultury i rasy

- Zbliżenie międzykulturowe dokonuje się poprzez nastawienie na dobro wspólne.

Zasady

- Staram się przekazywać wiadomości o kulturach funkcjonujących w świecie, w sposób możliwie szeroki, unikając uproszczonych schematów i krzywdzącej tendencyjności.
- W mojej klasie nie wyróżniam ani nie poniżam ucznia innej rasy i kultury.
- Pomagam uczniom o innej kulturze zintegrować się z pozostałymi uczniami.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Organizujemy w szkole festiwal kultur, w ramach którego klasy przygotowują stoiska poświęcone tradycjom, zwyczajom, sztuce, historii, kulinariom wybranych krajów. Zapraszamy przedstawicieli danych kultur, aby przybliżyli dzieciom, jak wygląda życie codzienne w ich krajach. Prowadzimy otwarty dialog na temat odmienności kulturowej, dzięki któremu także uczniowie szkoły będący cudzoziemcami mają okazję do zaprezentowania bogactwa kulturowego, które jest ich dziedzictwem.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Przyjaźń z człowiekiem innej kultury wydobywa z wyłącznego ukierunkowania na własne potrzeby, dążenia i problemy. Młodzi ludzie w spotkaniu z rówieśnikami z odległych państw rozwijają: umiejętność kontaktowania się z ludźmi, kulturę bycia, wrażliwość na potrzeby innych. Poznanie obcokrajowca przez pryzmat jego życia, historii jego kraju i trudności z jakimi mogła się zmagać jego rodzina może być okazją do refleksji nad sobą, rewizji stanu posiadania i wdzięczności za własną kulturę, język, tradycję, naród i państwo.

2.10. ZAGROŻENIA

Kontakt międzykulturowy utrudniają uogólnienia, które rodzą się na skutek jednostkowego doświadczenia. Niejednokrotnie są przenoszone, niestety, na całą społeczność, państwo czy rasę. Przeświadczenie o wyższości własnej kultury, rasy czy cywilizacji może skutecznie osłabić porozumienie z obcokrajowcem. Deprecjonowanie własnej rasy, narodu lub nieznajomość własnej kultury stają się przyczyną poczucia niższości wobec odmiennych kultur.